

2.5.1.3 De ervaringen met de belastingwetgeving in de huidige rechtspraak

In de huidige literatuur wordt gesteld dat de belastingwetgeving steeds meer verwordt tot "vechtrecht".²⁶¹ En dat, terwijl de belastingwetgeving, omdat zij alle burgers treft en tevens in belangrijke mate de verhouding overheid - burgers regelt, juist een breed maatschappelijk draagvlak zou moeten hebben.^{262 263} De oorzaak van deze slechte uitwerking van de belastingwetgeving kan zijn dat het vinden van de enig juiste interpretatie en toepassing van de vage termen in de belastingwetgeving vaak lastig is.²⁶⁴

Het zijn vooral de vage termen die in de praktijk voor problemen zorgen. Problemen die door discussie opgelost moeten worden. Het oplossen van die problemen is niet altijd gemakkelijk, omdat ieders subjectieve keuze voor een bepaalde interpretatie en toepassing van een vage term rechtmatig kan zijn.^{265 266} Het probleem bij de gevoerde discussie is dan ook vaak dat ieder der partijen vasthoudt aan het eigen gevormde subjectieve oordeel. Voor de belastingdienst kan dit betekenen dat hij zich wenst te houden aan het ontwikkelde beleid omtrent de interpretatie en toepassing van rechtsregels. Hiermee is de eenheid van het beleid gediend, waarover aan de belastingbetaler duidelijkheid moet worden geboden via het verstrekken van mondelinge en/of schriftelijke informatie.^{267 268} Voor de belastingbetaler kan dit betekenen dat hij wenst vast te houden aan zijn interpretatie en toepassing van de vage term, omdat deze, zijn inziens, het beste past bij zijn maatschappelijke realiteit. Hij kan van mening zijn, dat aan zijn persoonlijke situatie onvoldoende recht wordt gedaan als het gevormde beleid wordt gevolgd.

²⁶¹ Zie voor de opinies uit de rechtspraak: de hoofdstukken 3 en 4 en bijlage 2.

²⁶² Jaaroverzicht 1990, Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs 1991/4[36].

²⁶³ W. Vermeend[37, blz. 3]. De boodschap van het belastingwereld is al jaren dat de belastingen veel te ingewikkeld zijn.

²⁶⁴ D.B. Bijl[38, blz. 1782].

²⁶⁵ A. Klap[5] zegt over deze eigenschap: "Het feit dat er in grensgevallen geen objectief juiste beslissing bestaat, betekent mijns inziens dat verschillende rechtstoepassers tot verschillende beslissingen kunnen komen en dat deze beslissingen alle rechtmatig kunnen zijn. Degene die in deze grensgevallen een beslissing neemt, zal dan ook in laatste instantie moeten terugvallen op zijn eigen (tot op zekere hoogte subjectieve) oordeel etc." (blz. 9, 36, 250 en 251).

²⁶⁶ Het verdient aanbeveling dat de discussie over de enig juiste interpretatie en toepassing van de vage termen in een vroegtijdig stadium plaatsvindt. Deze discussie ontstaat veelal pas bij een fiscale controle. Een mogelijkheid daartoe biedt het controlemiddel: "waarneming ter plaatse". Zie het Beheersverslag van de Belastingdienst 1992[39, blz. 15] en hoofdstuk 4.8.

²⁶⁷ L.G.M. Stevens[40, blz. 512]. Stevens maakt onderscheid tussen het wetgevingsbeleid enerzijds en het uitvoeringsbeleid anderzijds. Het wetgevingsbeleid betreft het geheel van handelingen dat tot doel heeft de wetgeving in overeenstemming te brengen met de politiek geformuleerde beleidsdoelstellingen. Het uitvoeringsbeleid betreft het stellen van beleidsregels die, uitgaande van de politiek geformuleerde beleidsdoelstellingen, een vaste lijn moeten aanbrengen in de uitoefening van een bestuursbevoegdheid.

²⁶⁸ R.H. Happé[17]: "We hebben gezien dat de fiscus, meer nog dan de burgers ten opzichte van elkaar, gehouden is het gelijkheidsbeginsel in acht te nemen. Ook de fiscus dient met één stem te spreken. Aan wetgeving is de eis te stellen dat zij het gedrag van burgers leidt. Als de wetgeving daar niet in slaagt, komt die verantwoordelijkheid op de schouders van de fiscus te rusten. Dit houdt op de eerste plaats in de eis beleid te maken, etc. In de tweede plaats betekent deze verantwoordelijkheid de plicht om het beleid ook te publiceren." (blz. 22).